

Пам'ятайте про Україну!

ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР ЗВЕРНУВСЯ ДО ІЗРАЇЛЯ І КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ

Філадельфія. — За підписами президента УНРеспубліки в ескілі Миколи Лівича уряду Ярослава Рудницького Державний Центр звернувся листом до президента Ізраїля Хаїма Герцога.

В листі порушено такі справи: відношення світового життя до особи Головного Отамана Симона Петлюри, створення окремої установи при Ізраїльському уряді для студіювання українсько-жидівських відносин в минулому і сучасному, справа вандалського знищення пам'ятника для шанування українців і жидів і справа процесу проти Івана Дем'янюка.

У Вашингтоні помер о.С.І.Шавель

Вашінгтон. — В неділю, 15-го червня 1986 року, тут в Джорджтауні шпиталі помер улюблений парох українського католицького країнського собору Пресвятої Родни св. п. о. Стефан І. Шавель на 75-му році життя, де він віддано працював 13 років.

Покійний залишив в жалобі двох братів, Петра в місцевості Перт в Шотландії, і Василя у Львові, двох сестер — Марію Галам і Анну Грив у Жировцях в Україні та сестричку Варвару Кізьку і її діноку Лесю в Торонто, Канада.

Його тілні останки були перенесені до собору в четвер, 19-го червня, о год. 7:30 вечора. У п'ятницю, 20-го

Австрійська телевізія дала репортаж про 40-річчя „Воз'єднання” церков

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як інформувала австрійська преса, у вівторок, 27-го травня ц.р. в популярній серед глядачів телевізійній програмі п.н. „Орієнтація” подано фільмовий репортаж московського кореспондента станції ОРФ Франца Кеслера про 40-річчя „воз'єднання” Української Католицької Церкви з православною — режимною.

Австрійська преса вихвалою репортаж, як надзвичайно цікавий тому, що дозволено показати чужинцям глядачам такі моменти і картини, які досі ніколи не можна було побачити, наприклад, святкування у манастирі в Почаєві чи витинки із свєтського огляду тижневих подій з часів Другої світової війни, в яких показано горезвісний „сбор” у Львові у 1946 році.

Також дозволено австрійською телевізією кореспондентові зробити інтерв'ю з польським священиком у Львові.

Проф. д-р Ю. Бойко-Блохин виступить з доповідями

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Видатний український літературознавець та професор Людвіг Максиміліан університету в Мюнхені д-р Юрій Бойко-Блохин, перебуваючи в Америці, виступить із доповідями на тему: „Шевченко, як революціонер у поезії життя”.

Одна з тих доповідей, що її влаштує Наукове Товариство ім. Шевченка в Нью Йорку, мала відбутися 20-го червня ц.р., о годині 7-й вечора, в домі НТШ, при 63

В ІТАЛІЇ ПОЧАВСЯ СУД НАД ТЕРОРИСТАМИ

Генуя, Італія. — Тут почався суд в справі 15 терористів, яких обвинувачують в захопленні італійського туристичного корабля „Акілле Лявро” і вбивстві 69-річного американського громадянина Леона Клінггоффера.

Четверо з 15 обвинувачених були заарештовані в Сицилі в жовтні. В Порт Саїді, Єгипет, вони дістали дозвіл покинути країну. Домовлення про це було досягнуто в результаті складних консультацій і переговорів з участю американських, єгипетських та італійських офіційних осіб, а також керівників Палестинської Визвольної Організації (ПВОО). Палестинські терористи вилетіли з Єгипту на літаку, який американські винищувачі примусили приземлитися в Сицилі.

Разом з чотирма терористами, яких тепер судять, на покладі єгипетського літака був також один з керівників ПВОО Абу Аббас, організатор захоплення італійського корабля. Але італійські власті, не зважаючи на заперечення американців, дозволили йому залишити

СОВЕТСЬКИЙ СУД ЗАСУДИВ Ф. ФЕДОРЕНКА НА КАРУ СМЕРТІ

Москва. — Советське пресо агентство ТАСС повідомило, що советський суд в Семферополі в Криму, засудив на найвищий вимір покарання за воєнні злочини під час Другої світової війни, тобто на кару смерті, Федора Федоренка, якого віддали в руки советського „правосуддя” американські власті в 1984 році, після довгих судових розправ. Департамент справедливості обвинуватив Ф. Федоренка у закритті свого миналого і на шій підставі суд відібрав йому американське громадянство, відкривши тим самим шлях для депортації Федоренка до Советського Союзу.

„Нью Йорк Таймс” й інші американські щоденники, повідомляючи про засуд Ф. Федоренка, суд над яким з численними „свідками” тривав 10 днів, пишуть про його українську національність, хоч за час свого перебування на Заході він ніколи не признавався до українців і не брав участі в українському зорганізованому житті.

Советський суд „документами” і свідками доказав винуватість Федоренка тобто співучасті у мордуванні цивільного, зокрема жидівського населення, в гітлерівських концетраційних таборах, зокрема в Польщі (Треблінка) і так званому Варшавському гетто, разом з сесєвськими частинами. Для більшої ефективності процесу советські засоби масової інформації повторили шиферні дані західних, зокрема жидівських інформаційних центрів, про загинув 900.000 жидів в Треблінці, а советський журналіст постаралися написати у газетах, під рубрикою „Народ не прощає”, довгі статті і репортажі з процесу, завданням яких було максимально використати нагоду суду над одною людиною і ще раз підкреслити „злочинну суть українського буржуазного націоналізму”.

Деяка, зокрема ліберальна американська преса, аж захиляється від радості і на всі лади повторяє „злочини” не тільки Ф. Федоренка, про якого повинна йти мова, але також про дев'ять інших „злочинців” виданих Департаментом справедливості ЗСА до різних країн.

ТАСС відмічує що „документами” у справі Федоренка охоплювало 21 теку різних справ, в більшості з них знайдено „свідків”, які нібито особисто знали підсудного, або „чули” про його злочинну діяльність від різних і знайомих. Головним суддею на процесі Федоренка був Михайл Гіотюнік, який вкінці процесу застав Федоренка чи він не може сказати суду чому гітлерівське командування підносило його швидко у рангі і функції? Федоренко, подивився на присутніх на залі, згнану КГБ публіку саркастично відповів: „бо я був совєтський робітник і ніколи не порушував встановленої дисципліни”.

Очевидно, Ф. Федоренко наперед знав, яке буде рішення суду, бо навіть газета „Нью Йорк Таймс” підкреслює, що це не було випадком, щоб советський суд частотував ший вимір карі проти так званих „воєнних злочинців”. Всі вони були засуджені на кару смерті.

Відзначать К. Цепенду

Дітройт (М. К.). — В неділю, 29-го червня ц.р., відбудеться тут празник церкви св. Івана Христителя, під час якого відбудеться бенкет призначений 30-літній праці для своєї церкви професора і диригента хору „Боян”. Комітет очолюють о. Йосиф Шарий і Йосиф Шафранський.

З головною промовою виступить відомий церковний діяч диригент Михайло Добощ, диригент хору при церкві св. Івана Христителя в Ньюарку, в якій він представляє присутнім пройдені шляхи ювілята від його гімназійних років по сьогоднішній час.

В мистецькій частині виступить хор „Боян” з піснями: „Карпати, Карпати”, музика Ігора Шамо, слова народні; „Сей день” музика Дмитра Бортнянського, псалм; „Широкий Луг” музика Михайла Вербицького, арр. Дмитра Котка.

В дальшій програмі виступлять дві сестри — членки хору „Боян”, Нуся і Зірка Калинич, з в'язанкою народних пісень, сядо на сопілці при фортепіановому супроводі. Під час бенкету диригентові К. Цепенді будуть вручені дві грамоти: від церкви і від хору „Боян”.

Проф. Кирило Цепенда прибув до Дітройту з Рочестера, Н. Й., і цілковито присвятився тут праці для своєї церкви і для свого народу.

„ХАЙ ШУМИТЬ ПІСНЯМИ НАШ КОЗАЦЬКИЙ КРАЙ!”

ВСІ ДОРОГИ ВЕДІ НА ФЕСТИВАЛЬ

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. М.). — Сотні авт, десятки автобусів з самого ранку прибували до Гарден Стейт Артс Центру. Іхали з навколишніх міст Нью Джерзі і Коннектикат, з Нью Йорку і Філадельфії, з Бостону, Чикаго і навіть з Канади. Іхали на Український Фестиваль у Голмделі.

Напрочуд гарним видався цей суботній день 14-го червня. Погоду обіщали не лише синоптики, але й організатори імпрези. Ще в березні, починаючи підготову до 12-го з черги Українського Фестивалю, вони заповнили не лише різноманітну програму, але й чудову погоду — сонце й легкий вітерець.

Програму Фестивалю відкрили... кулінари. Вже з самого ранку вони демонстрували своє мистецтво, розкладавши на численних столах різноманітні страви української кухні. Пам'ятаючи з історичного минулого, що найулюбленішою стравою наших предків-козаків були не татлоги і сандвічі, а зі сиром пироги, членки відділів Союзу Українок Америки підтримали цю славу традиції. Тому ті, які не встигли посидати вдома, могли це зробити тут.

А на зеленому полі стадіону вступили у двобій дружини копаного м'яча. І хоч вони не збрали стільки глядачів, як стадіони Мехіко у ці дні, прихильників „Чорноморської Січі” не бракувало.

Ховаючись від гарячих променів щедрого червеневого сонця, під шатром розмістилися станки зі зразками українського народного мистецтва — керамікою, виробами з дерева, писанками, вишивками, біжутерією. Виставили свої твори художники Володимир Васічко з Савт Орандж, Н. Дж., Марта Анна Шраменко з Пассейку, Н. Дж., Володимир Юркевич з Філадельфії, Валентин Литвин з

Диктатор Лівії полковник Муаммар Каддафі став тепер поєміховищем світу від коли кореспонденти доповідали, що він переодягається за жінку, натакає перуку, підмальовує уста і брови і в такому стані „інкогніто” появляється в публічних місцях. Лікарі-психіатри назвали такий стан людини „першим кроком до повного розстроєння нервової системи”. Крім того, як інформують працівники Сі-Ай-Ей, Каддафі заживає наркотики, нечасто появляється публічно, як перед тим, а його зацікавлення відпалтаними терористичними актами проти американців дуже зменшилося від часу налету американських воєнних літаків на Лівію. Шкода тільки, — кажуть політичні діячі, — що Советський Союз продовжує давати в руки такого маніяка модерну зброю, яку він вважає „забавкою” і як таку може використати її у хвилині нервового розстроєння проти будь-кого.

У СВІТІ

ПОЛІЦІЯ І ВІЙСЬКО у Південно-Африканській Республіці арештували понад 3.000 чорних і мішаних африканців, які, не зважаючи на закони країни у війнятковому стані, намагалися влаштувати демонстрації чи більші зібрання. Серед арештованих є найбільше молоді, яка все була більш радикальна у своїх потягненнях проти уряду білої меншости в тій країні. Очевидно, місцеві представники чорних, церковні чинники і Світова Рада Церков гостро запротестували проти масових арештів, а журналісти, голос яких також був „заглушений” урядовими заборонами, постаралися розголосити справу жорстокої поведінки уряду ПАР за кордоном. Міжнародна Амнестія стараться допомогти в'язням і злагодити відношення уряду до чорної більшости.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ З'єднаних Стейтів Америки і Департамент справедливості намагаються притягнути до кримінальної відповідальності популярного в Ізраїлі старшину летунства полковника Авіама Селдо, який, на думку американської генеральної прокуратури, був замішаний у шпигунську аферу, тобто нецелюбно збирав військові таємниці в ЗСА для Ізраїля. Очевидно, американський суд може судити його позаочно, але Адміністрація президента Роналда Регена може вимагати від Ізраїля його видачі.

ПАЛЕСТИНЦІ ПОВИННІ мати свою батьківщину, заявив в Бейруті Архиепископ ньюйоркської архієпископії кардинал Джан О'Коннор. Тримати сьогодні сотні тисяч палестинців в примітивних таборах і під шатрами на переломі XX і XXI століть і понад 40 років від закінчення Другої світової війни, це злочин, сказав кардинал О'Коннор кореспондентам, відмічуючи, що такою поведінкою „ми самі створюємо потвору”, бо ці люди не мають іншого вибору від боротьби за покращення долі своїх земляків. Кардинал, прибувши після трьохденної візити в Дивани до Риму, заявив, що він шєю своєю заявою зовсім не критикує Ізраїль, бо сам Ізраїль й так не зможе розв'язати цієї складної проблеми.

НОВОПРИБУЛИЙ НА ЗАХІД жидівський активіст і довголітній політичний в'язень советських терористів і концтаборів Анатолій Шаранський звернувся із закликом до країн Заходу не продавати Советському Союзові модерну технологію, поки советські лідери не погодяться на віддачу всім жидам, бажаною покинути Советський Союз. Шаранський заступає думку, що про справу еміграції треба не тільки нагадувати керівникам СССР, але за неї треба змагатися усіми доступними засобами.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ЯПОНІЯ Ясугіро Накасоне відбув довшу розмову з лідерами політичних партій, керівниками парламенту і представниками збройних сил про нову „на його думку, загрозливу ситуацію на Далекому Сході, створену розбудовою советських мілітарних баз в цьому районі світу. Накасоне відмітив, що Японія повинна дати також свій вклад в оборону західного альянсу і зробити все, що від неї залежить, щоб забезпечити свою територію від загрози і втручання закордонних держав у внутрішні справи Японії. Заява Накасоне викликала реакцію Москви і її загравання з противниками урядової партії напередодні парламентарних виборів, які, як відомо, відбудуться 6-го липня цього року.

АЛЬМАНАХ НА 1987 РІК

Уже почалася підготовка Альманаха УНС на 1987 рік. Редакція прийматиме матеріали в українській і англійській мовах до 21-го липня 1986 року.

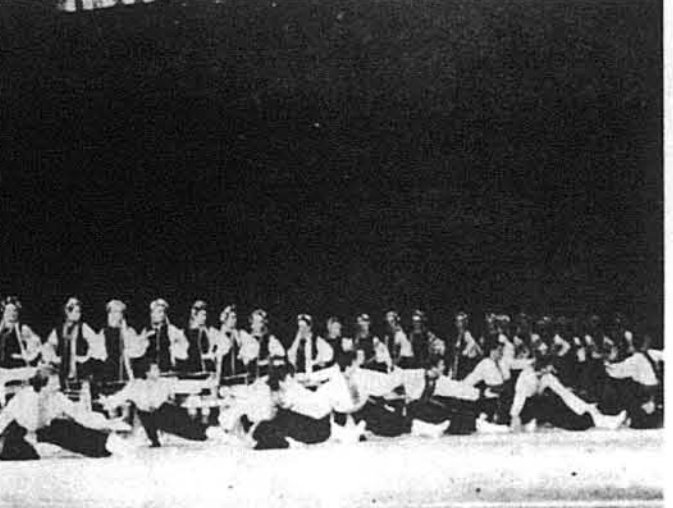
В АМЕРИЦІ

АДМІНІСТРАЦІЯ НАСА плянувала післати слідувачий міжпростірний корабель в орбіту в липні 1987 року. Проте Науково-технічний комітет, який постійно веде перевірку експльозії „Челленджера”, а членом якого є конгресмен Роберт Ро, заявив, що НАСА не зможе так швидко післати слідувачий корабель в орбіту. Ро сказав, що спершу агенція змусить перевести великі зміни в своїй програмі. Ро також заявив, що НАСА і компанія Мортон Тайкол, яка виробляє ракети для міжпростірних кораблів, є винними у рішенні щодо вислання „Челленджера” в орбіту. Інвестиція в тій справі далі продовжується.

УРЯДОВЦІ У ВАШІНГТОНІ знайшли ще одну фляшку пілюлю „Екселдрин”, яка була затроєна ціянідом. Управління харчів і ліків видало пересторогу усім особам в Америці проти заживання будь-яких пілюлю „Екселдрин”.

НА ДУМКУ АМЕРИКАНСЬКИХ урядових чиновників, появилися ознаки того, що зустріч на вершинах може відбутися в цьому році. На це натякнув сам советський лідер, виступаючи в пєнєділок, 16-го травня, на пленумі ЦК КПСС. „Ми виступаємо за діалог з Вашингтоном”, сказав Михайл Горбачов. — Ми не замикаємо дверей. Нова зустріч з Президентом З'єднаних Стейтів Америки можлива. При цьому М. Горбачов сказав, що треба створити атмосферу, яка сприяла б підписанню угод про роззброєння.

ЩЕ П'ЯТЬ РОКІВ ТОМУ Конгрес схвалив пропозицію президента Роналда Регена про продаж Савдійській Арабії п'ятьох ультрамодерних літаків — літаючих радарів т.зв. Аваке, але лише в середу, 18-го червня, угода була остаточно завершена. Савдійська Арабія дістане літаки протягом найближчих дев'яти місяців. П'ятирічне відтермінування було спричинене багатьма застереженнями, внесеними в договір Конгресом. Тепер в листі Палати Репрезентантів і Сенату президент Р. Реген підкреслює, що Державний департамент і Департамент оборони закінчили переговори з Савдійською Арабією і умови угоди відповідають всім вимогам Конгресу. Угода передбачає, що літаки мають бути управляти лише залоги савдійських летунів і літаки ніколи не будуть використані проти Ізраїля. Вартість одного такого літака біля 200 міль. дол.

Танцювальний ансамбль „Чайка” виконує „Гопак”. (фота: ред. Наташка Федущак, „Український Тижневик”)

Хор „Прометей” з Філадельфії на великій сцені амфітеатру.

(Закінчення на стор. 3)

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 451-2200

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036. Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх читачів у потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮзу \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чи визнання повстанців?

Офіційний речник Адміністрації президента Роналда Регена заявив в середу, 17-го червня ц.р., що Президент і його найближчі співробітники залишають відкритим питання про продовження дипломатичного визнання Афганського визвольного руху і його збройного рамени антикомуністичних повстанців, якщо це рух зуміє скоординувати свої дії, полагодити внутрішні міжусобиці і створити щось в роді тимчасового уряду.

Ця заява в багатьох відношеннях різниться від заяви Леррі Спікса, який після розмови президента Р. Регена з чотирма представниками повстанців, на чолі з Бургануддіном Раббані, відмічував, що сьогодні було б ще передчасно на дипломатичне визнання повстанського руху в Афганістані. Речники Адміністрації заявили, що було навпаки, президент Р. Реген заохочував, а радше морально підтримував ведення повстанцями боротьбу за повне визволення Афганістану і ніколи не вживав слова „передчасно“, яке в іншому контексті можна по різному інтерпретувати, що і сталося після виступу Л. Спікса.

Очевидно, Адміністрація підтримує намагання Пакістану і деяких афганських антикомуністичних фракцій, щоб справу відтягнення з Афганістану совєтських військ полагодити дипломатичним шляхом, а зокрема переговорами між усіма зацікавленими сторонами. Біда тільки в тому, що совєтські представники не беруть участі в цих розмовах, ініційованими Організацією Об'єднаних Націй, і не визнають права до таких переговорів за жадною фракцією афганського визвольного руху чи повстанських частин і тому ці переговори не мають вигляду на успіх.

В Капітолі, представники повстанців зустрілися із сенатором Биллом Бредлі, демократом з Нью-Джерсі, який кілька разів заступався на форумі Сенату за право афганців на повну самостійність і незалежність та за визнання їх, як єдиного представника афганського народу. Крім того афганці зустрілися із сенатором Гордоном Гамфрі, республіканцем з Нью-Гемпшир, який свого часу пропонував навіть замкнути американську амбасаду в Кабулі і відкинути всіх дипломатів та американських громадян з цієї країни, яка порушує усі права людини та займається, з допомогою совєтської армії, масовим винищенням власного народу.

Речник сенатора Б. Бредлі заявив, що сенатор заступає думку абсолютної зміни американської політики у відношенні до Афганського визвольного руху і каже, що афганці-антикомуністи повинні стати членами Мусулманської конференції і отримати своє місце в Організації Об'єднаних Націй. Сенатор Бредлі також вважає, що брак єдності серед антикомуністів в Афганістані є головною проблемою, яка стоїть на перешкоді їхнього визнання західної спільнотою.

Стоїть тепер відкритим питання: отримають антикомуністичні повстанці більшу моральну, політичну, а передусім матеріальну допомогу від З'єднаних Штатів Америки чи ні? Свого часу совєтські представники в Женеві під час розмови з кореспондентами заявляли, що совєтські війська „ніколи не покинуть на поталу афганського уряду і не вийдуть з цієї країни“. Речники Афганського визвольного руху зразу тоді заперечили і слухно відмітили, що Афганістан 5,000 років був самостійною державою і такою залишиться, навіть ціною найвищих людських і матеріальних жертв. Афганці, мовляв, ніколи не приймуть накиненої їм окупантом влади, яка ще й до того противиться їхній мусулманській релігії.

А все ж такі не тільки вони, але також українська спільнота в діаспорі повинні стати собі до серця слова сенатора Б. Бредлі, що проблема браку єдності стоїть на перешкоді до більших наглядних успіхів на внутрішньому і зовнішньому відтинках.

РОЗДРІБНІ ЦІНИ ЗРОСЛИ в травні у порівнянні з квітневими на 0,6 відсотка, припинивши таким чином безперервне в історії чотиримісячне зменшення цін. Подібного зменшення не було з 1947 року, коли Департамент праці вперше почав займатися такою статистикою. Травневий підвищення цін зв'язане перш за все з тією, що знов почав зростати ціна на бензин.

У Брюссельському видавництві „Життя з Богом“ вийшла книга „Русские пословицы библиейского происхождения“. Це переклад книги, що вийшла у світ в Одесі 1897 року п.з., „Паралели“. Біблійні тексти є відповідниками народної мудрости. Склад книгу І. М. Сіроті.

Лектор паризької школи східних мов А. Рубінштейн знайшов цю книгу в бібліотечі Тель-Авівського університету. Про неї нічого не було відомо. Про книгу всі забули. Її нема у великих європейських бібліотеках.

А. Рубінштейн, написав до перевиданої книги вступну статтю, яка оповідає про один з аспектів комуністичної логікратії і ще про одну форму боротьби СССР з релігією.

Досить багато біблійних слів і висловів (афоризмів) можна знайти у статтях большевицьких лідерів: „Хто перший кинє камінь“, „сіль землі“ і т.д. Такі ж вирази і вислови вживав Ленін: „Дякуємо Тобі, Господи, що ми не подібні на митарів“, „Нехай мине мене чаша сія“, „Будьте мудрі як змії і прості, як голуби“, „Голос воїноподібного в пустелі“, „Нема пророка в батьківщині своїй“.

Далі треба згадати про вирази, що давно стали газетними штампами, і тому на них не звертається уваги: „Партія плоть від плоти народу“, „Діалектичний матеріалізм — наріжний камінь марксизму“.

Однак є багато висловів біблійного походження.

Головний вклад про українську літературу в цьому виданні належить проф. Рудницькому, йому поштовхали подати не тільки загальний огляд української літератури, але й помістити в ньому обширні гасла про деяких українських письменників. Свій огляд побудував він за іншою методологією від проф. Луцького; передусім чітко розмежував окремі періоди літератури, подаючи їм спеціальні назви. Притримується точно представленою періоду (XX століття), Рудницький присвятив лише короткий вступ цього огляду літературному напрямку Романтизму з Т. Шевченком, як центральною його постаттю. Опісля поділив його на окремі періоди: (1) „На порозі (XX — Д.Ш.) століття: Реалізм“, (2) „Доба модернізму“, (3) „Міжвоєнний період“ і (4) „Після Другої світової війни“. Кожний з цих періодів відтак він поділив на три підрозділи з окремими заголовками: „Проза“, „Драма“ і „Література“. Обмежуючись до характеристик згаданих періодів, автор мав змогу ширше й повніше, ніж його попередники, представити окремі літературні школи, чи групи та схарактеризувати творчість визначніших представників тих же періодів, чи літературних напрямів. Бібліографія цього нариса, що обіймає понад чотири сторінки, нараховує біля 20

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА В НОВОМУ ВИДАННІ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ XX СТОЛІТТЯ

джерел, поданих англійською мовою. Крім згаданого огляду Рудницького також є автором окремих гасел, до речі, досить обширних статей (якщо брати до уваги обмеження енциклопедичного гасла) про такі постаті, як Іван Франко, Леся Українка, Василь Стефаник, Володимир Винниченко, Максим Рильський та Іван Драч. Тут слід підкреслити, що крім біографічних даних та характеристик творчості цих постів і письменників автор подав багато (при гаслах про Стефаника і Драча — майже повну) біографію їхніх творів і крім цього бібліографію про них праць англійською мовою; остання значно скромніша, але що зробила, коли англійська літературна критика української літератури (чи тільки літератури?) покинула це біда.

Звичайно, можна дискутувати з Рудницьким про деякі деталі в цих його статтях, зокрема про приділення деяких письменників до окремих періодів та уточнен-

КУЗНЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ

(У 400-річчя школи Львівського Успенського Братства)

Знаменним у культурно-національному житті Львова ХVI століття, а з ним і Західної України — роком, був 1586 рік, тобто рік відкриття першої братської школи при Успенській Церкві у Львові. Був це рік великого морально-піднесення українського львівського міщанства, рік його перемоги над українською польською адміністрацією Львова, що вогнем і мечем нищила все, що жевріло українським духом.

Шістнадцять літ раніше, тобто 1570 року, магістр Львова, що був опанований поляками, заборонив українцям віддавати своїх дітей на науку до львівської катедральної школи, яку утримувала латинська капітула спільно з львівським магістратом. Це викликало бурю протестів з боку українців; петиція до короля Зигмунта Августа, щоб зривати українців у правах з поляками користуватися школою, — хоч і була вирішена грамотою з 1572 року, в користь українців — проте львівський магістрат зовсім її зигнорував. Свої прохання повторили українці декілька разів, але магістрат не рахувався з позитивним рішенням як короля Генрика ІУ у 1574 році, так і короля Стефана Баторого у 1577 році.

З-під сваволі польських шовіністів визволив братство антиохійський патріарх Йоаким У, що з доручення царгородського патріарха обслідував стан київської митрополії. У 1586 році загогист він до Львова, познайомившись з існуючим станом і надав братству право створити, тобто автономний церковний інститут, чим вилучив братство з-під влади місцевого єпископа і віддав під безпосередню залежність патріарха. Це вагоме для

ФОЛКЛОРІЗАЦІЯ БІБЛІЙНИХ ВИСЛОВІВ У СССР

ка „Меліса“. Збірник „Пчела“ перекладено в XI столітті. Ним широко користувались письменні люди.

Крім збірника „Пчела“, який узяв у себе місце прислів'я, були відомі „Книга Ісуса Сираха“, (ХІ ст.), „Цветы дарования“, „Паралели“ Дамаскина (ХІV ст.).

Так, місцеві прислів'я „Бог дав, Бог взяв“ є перекладом з книги Іова „Господь даде, Господь отъя“. Совєтські фольклористи замовчують той факт, що Біблія була не тільки богослужбовою книгою, але й любимим читанням наших предків.

Не можна обвинувачувати Церкви, що вона фольклоризувала Біблію. Однак відомо, що поруч з прислів'ями, які возвеличували Бога, були й антиклерикальні прислів'я. М. Горький, який врешті понав у неслучку спочатку в Леніна, а потім у Сталіна, пропонував, порівняти прислів'я — антиподи — прислів'я релігійного характеру з прислів'ями негативного характеру про священників, ченців і взагалі духовних осіб. Таку пропозицію здійснив Г. Нагорний в книзі „Як вірили наші предки“ (М., „Советская Россия“, 1975). Ось деякі при-

клади: „Без Бога ні до порога“ — „Человек ходит, а Бог водит“, „Бог Богом, а люди людьми“. Автор безпідставно твердить, що всі прислів'я про величність Бога створили церковники і реакціонери, а безбожні прислів'я нарід. Однак Нагорний признав, що нові фольклоризовані прислів'я художньо менше варті від старих. Стари прислів'я не самі загинули, ім загинути допоміг большевицький режим, бо вони не відповідали режимові.

Рівнобіжно з ліквідацією „божественних“ прислів'їв, почали складати нові, атеїстичні. Почалася фальсифікація прислів'їв. У тому вів перед воюючий атеїзм. До праці над фальшиваним старих прислів'їв покликали пролетарських письменників, рабкорів (робітничих кореспондентів), партійних робітників, пропагандистів. Вони кинулись працювати і створили сотні фольклорних висловів, що відповідали новій дійсності. З тою метою видано зовні гарну книжечку кишенькового розміру „Русские пословицы и поговорки“ (3 українськими відповідниками) Наклад п'ятдесят тисяч примірників. Видавництво „Дніпро“, 1975. Перекладом написав В. Бойко.

Ось приклад українських відповідників „По ударному работати — по зажиточному жить“... Не обмежуйся планом — виросте титаном“. Якщо вірити совєтській пропаганді, то про-

(Закінчення на стор. 4)

членів також одного з ключових співробітників того двотижневика, відомого критика, літературного критика й перекладача з західноєвропейських мов Святослава Гордінського. Знову, в післявоєнному періоді, варто було подати такі важливі періодичні видання, як „Літвари“, „МУР“, „Арка“, „Київ“ і „Слово“. Між письменниками еміграції було б добре згадати більше відомі прізвища, а між ними зокрема Докія Гумєнніо та померліка й Івана Керницького. Також Ньюорська група значно більша, ніж подана в огляді; тут бракує передусім таких осіб, як Марко Царинник — поет і перекладач і Віра Вовк (Селянська) — поетеса, новелістка і чи не єдина в нашому часі перекладачка з португальської й на португальську мову.

Нам здається, що редактор енциклопедії вивабр досить невдачу систему транслітерації українських імен та назв творів; якщо ж ця система задовільна, тоді в деяких випадках вона не застосована як слід. Це можна погодитися з тим, що прізвища, закінчені на „ій“, передаються в англійській формі (бож же не фонетична транслітерована форма) закінченими „у“; так вони й подані у статтях Рудницького, наприклад:

(Закінчення на стор. 4)

Львівського братства рішення Йоакима У потвердив царгородський патріарх Сремія, що й піднесло престиж самого братства.

Скориставшись правом старопітї — львівське братство зорганізувало свою школу на новий зразок, зовсім незалежилось від катедральної школи і почало з нею успішно конкурувати. Баганим братства було поставити справи навчання й виховання краще, як у єзуїтських школах. На чолі братської школи ставув відомий знавць грецької мови список Арсеній; під його кермою студенти школи склали граматичку грецької мови, видану 1591 року у Львові (братство мало свою друкарню). Це видання важливе тим, що дає поруч грецького матеріалу слов'янські паралелі; це спричинило до розвитку граматичної термінології в Україні. Не менш відомим викладачем був видатий богослов Кирило — Транквілон Ставровський, що в 1618 році видав друком першу українську догматичну систему „Зерцало богословія“. Ректором школи був Йов-Іван Борєцький, згодом перший ректор київської братської школи (заснованої за львівським зразком) та митрополит київський, що мав великий вплив на козацьчину за часів гетьмана Сагайдачного. Професора філософії братської школи доктора богослов'я, Ісаю Козловського — Трофимовича, Митрополит Петро Могила запросив викладати в Київській Академії. Брати Лаврентій і Степан Зиганій, Сильвестер Косів й інші були не меншою прикрасою школи.

Школа мала свій статут „Порядок школьній“, один з важливих пам'яток педагогіки того часу; відбивав він основні риси нашої загальнонародної системи виховання, норми якого спиралася на глибоко моральних і національних основах і в добі важкого гоублення українського народу й Церкви змагали продовжити, піднести й затримати українські культурні надбання для майбутніх поколінь. Статуту братських шкіл випередили подібні правильники, які постали на Заході Європи 30 літ пізніше.

Відповідні статті „Порядку школьнього“ визначували основи організаційних, виховних, методично-навчальних обов'язків учителів, учнів, батьків. Порядок вимагав, щоб учителі були „благочестиві, разумен, смиренномудрий, не п'яниця, не гнівливий, не смехостроитель, не пособитель сресям; для нього всі учні мали бути рівні, так убогі, як і багаті; від учителя вимагав, щоб він через своє недбалість-

ПРО ЦЕ І ТЕ Про заклики і заяви

Показується, що мода є паніоною не лише в об'єзгу одягу, але й охоплює тепер майже всі ділянки нашого життя. Крім моди на таку чи іншу довжину спіднички, чи такі чи інші ширини штани, приходять мода на рід популярної музики, на теми фільмів, на програми телевізії чи навіть на їжу.

Ми приймаємо це все, щоб „іти з духом часу“ і в глибокій серця віримо що ця мода, цей звичай, який саме є так популярний, за який час проміть та зміниться — треба лише бути терпеливим і почекати декілька років.

Але при всіх цих „модах“ завважуємо, що навіть у громадському українському житті ми з невеличкими цюго чи іншого зриваю, який не відомо як прийнявся і став самозрозумілим саме тепер, в останньому часі та всі уважають за відповідне його продовжувати, не вглиблюючись у це чи він корисний чи ні.

Таким модним тепер у нас звичаєм стали різного роду заклики, заяви і звернення, що їх постійно подають до відомо громадства всякі організації, політичні урупунанія чи церковні чинники. Торкаються вони звичайно подій з нашого життя, що мають всеєвропейський характер, історичних рішєннь, допомоги у наших випадках. Частинько вони пов'язані із збіркою гроша і палкими закликами до жертвенности.

Розуміється, всі ці звернення, заяви, заклики приходять з відповідним супровідним листом з проханням „відруккувати на видному місці“ до редакції українських часописів, зокрема тих, що часто пов'язуються. А редактори не мають можливости відмовити, бож звичайно це

О-КА

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

За нашу участь у „Донаго шов“

Відпонецька до п'ятниці, щодня між 9 і 10 год ранку, відбувається на мережі Ен-Бі-Сі, „Донаго шов“. Виступають там також і совєтські журналісти і амбасадори. У днях 15-го і 16-го травня відбулася програма з совєтським журналістом живітського роду, Владіміром Познером. Фил Донаго ставив йому багато питань, між іншим і про катастрофу в Чорнобилі, одначе Познер переважно „вкручувався сіном“, не відповідав на питання, або просто брехав. Одна жінка сказала, що він бреше, як усі комуністи. Познер применшував розміри катастрофи в Чорнобилі, зате побільшував негативні речі в Америці. Він сказав, що „в Америці є багато товарів у крамничках, бо люди не мають грошей їх купувати, зате в СССР люди мають багато грошей, але є мало товарів“. Це ковідня брехня, бо в Америці люди добре заробляють, навіть непрацюючи і та безробітні дістають більше грошей, як працюючи в СССР.

Познер говорив, що в Нью Йорку люди не мають де спати, тому сплять на вулицях, є багато безробітних, а в СССР уряд б'є, щоб усі мали працю і мешкання. Одна жінка, мабуть українка, сказала, що була в Україні на селі, де люди живуть дуже бідно, їхні хати в жа-

людній стані, дуже мало заробляють.

На запит, чому большевици напали на Афганістан, Познер відповів, що совєтські війська підтримують афганських комуністів. Батько В. Познера, російський жид, вивідав до Парижа після російської революції і там оженився з французанкою — католичкою. Владімір народився в Парижі, пізніше батьки переїхали до Нью Йорку, де він ходив до американських шкіл. Але батько затужив за рідиною і вернувся до Москви. Там Владімір студіював журналістику і став промісним журналістом, бо знав добре дві мови, англійську й російську. Тепер він представник совєтської преси і ТАСС в ЗСА.

Донаго слухно закінув йому, що в СССР немає вільної преси, бо совєтський уряд диктує своїм журналістам, що вони мають писати.

Шкода, що не було більше українців на тому „Донаго шов“ в Нью Йорку. Треба було йому поставити багато питань; чому зразу не повідомили світ про катастрофу в Чорнобилі, але аж по трьох днях? Чому Україна й усі інші країни не були зразу перестережені? Чому не евакуували населення з цієї околиці негайно, але аж

(Закінчення на стор. 4)

во „не залишився винен ні за одного учня ні перед Богом Вєселержителем, як також і перед родичами учня і перед ним самим, якби завнав його чимось іншим“. Від учнів вимагав порядок сповняти свої обов'язки, як також визначав і спосіб переходження предметів.

КЕЙТ СМІТ, ОДНА з найбільш популярних в ЗСА співачок, яка популяризувала своїм емоційним виконанням пісню „Боже благослови Америку” та зробила її немов другим національним гімном, померла на 79 році життя у лікарні в Ралі, Північна Кароліна. Вона хворіла вже від 1976 року, але цілі покоління американців знають її як прекрасного виконавця популярних і релігійних пісень з яких понад 3,000 вона награла на платівки. Її глибокий патріотизм причинився до того, що в часі Другої світової війни її іменували декілька разів одною із трьох найбільш популярних жінок в ЗСА.

Торонто, Омелян Мазурик з Парижу, скульптор Франк Височанський з Блейклі, Па., та інші. У кожного з них своя манера, своє бачення світу, своя тематика. І своя популярність. Якщо картини О. Мазурика втішуються заслуженою славою, а його ім'я, як одного з найбільш талановитих українських художників добре відоме у вільному світі, то для молодого мисткині економістки Марти Шрамко все це попереду. На цьогорічному Фестивалі вона вперше винесла на суд громадськості свої графічні роботи.

Значна частина рисунків канадського художника-графіка В. Литвиніа — це ілюстрації до творів Лесі Українки, Тараса Шевченка. Особливо сподобалися гостям Фестивалю його рисунки „Ярема і Оксана”, „Гамалія”, „Мені тринадцятий минало”, „Садок вишневий коло хати” та інші.

Можна тут було придбати і книги видавництва „Пролог”, видання УВАН, платівки з записами популярних співаків, композиторів, ансамблів, на які так багатий український народ.

А гості усе прибували. Тут і там чулися захоплені розмови. Це зустрічалися давні друзі, приятелі, члени родин, розкидані по широким просторах З'єднаних Штатів Америки і Канади.

В цей день вони мали змогу знову зустрітися, поговорити, обмінятися новинами, враженнями. Бо Фестиваль — це не тільки концерт. Це своєрідне свято духового єднання. Приємно пройтися шими фестивалними стежками, де на кожному кроці звучить барвиста українська мова, рідна пісня, де відчувається український дух.

Тут — частина рідної землі, далекої батьківщини. Чи не тому Український Фестиваль манить, притягає, збагачує духово, вселяє віру в світле майбутнє народу. І кожний чекає його, як чекає побачення з кимось дорогим чи близьким.

До одного зі столів постійно підходили люди. Тут членки 86-го Відділу СУА в Ньюарку збирали підписи під петиціями Союзу Українок Америки до президента ЗСА Роналда Регена та генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй Гавіє Переза де Куєара. „У зв'язку з спустошеннями, спричиненими ядерною катастрофою в Чорнобилі, члени СУА глибоко стурбовані долею і стражданнями наших братів і сестер в Україні”, говорилось в петиціях.

В них висловлювалася просяба вплинути на совєтський уряд зняти обмеження, що стосуються висилання пакунків з ліками, харчами та одягом жертвам ядерного голокосту. Сотні українців, готових прийти з допомогою братам і сестрам, що постраждали від чорнобильської катастрофи, поставили свої підписи під цими петиціями.

На площі під відкритим небом починається концерт молодих виконавців. Бурею оплесків глядачі нагороджують виступи танцювальної групи „Ластівка” з Пасейку, Н. Дж., танцювального ансамблю „Запорожжя” з Перт Амбой, Н. Дж., й інших. Та найбільше оплесків випало на долю наймолодших, 5-7-річних виконавців з танцювального ансамблю Українського Народного Дому з Джерзі Сіті. Минуть роки і напевно багато з них виступатимуть на „великих” сценах Америки, Канади, інших країн світу, прославляючи українське народне мистецтво. І кожний з них збереже пам'ять про свій перший виступ на Українському Фестивалі в Голмделі.

Бандуристку Олю Ходоу, солістку ансамблю „Гомін степів”, українська публіка полюбила давно. Оля відома зі своїх виступів на багатьох концертах. І на цей раз вона порадувала слухачів майстерним виконанням українських народних пісень.

Нижче, залушено проспівала пісню „Лебеді материнства” на слова Василя Симоненка та народну „Не шуми, калинонько” Дарка Конопала.

Вершиною кожного Фестивалю в Голмделі є вечірня програма — концерт в амфітеатрі. Тому Фестивальний комітет, надаючи йому виняткового значення і намагаючись урізноманітнити мистецьку програму, щороку запрошує найбільш популярних виконавців. У

Ед Іванко виконує українську пісню під акомпан'ємент Сандри Латтер.

Співає Галя Волянська.

Оркестра „Веселка” з Монреаю.

Молодьки танцюристки виступають під час популярної програми. (фото: Т. Терен-Юсків)

цьогорічному концерті на сцені Гарден Стейт Арте Центру вперше виступили чоловічий хор „Прометей” з Філадельфії під диригуванням Михайла Дябоги, танцювальний ансамбль „Чайка” з Йонкеру, Н. Й., та керівництвом Ореста Русинка. Вперше були запрошені гості з Монреаю, Канада — оркестра „Веселка” (керівник Рон Каланік) та молода співачка Лєся Волянська.

Наближається п'ята година по полудні. Сотні гостей, українців та чужинців, заповнили усі місця в амфітеатрі, а ті, для яких не залишилося квитків, розмістилися навколо нього на траві.

Звучить мелодія американського гімну. До учасників Фестивалю з словами привіту звертається комішнер управління шляхами стейту Джуліан Робінсон. Голова Фестивального комітету Северин Палидович представляє стейтського сенатора Джоєфа Бабба. У короткому слові він високо відзивався про етнічних українців, які своїми фестивалями збагачують американську культуру, висловлюючи співчуття з приводу трагедії в Чорнобилі, а також згадав про Великий голод в Україні 1932-33 років. Від імені Фестивального комітету сенатор Дж. Бабба вручив нагороду-дарунок Оресту Федасіві, управителю готелю Ромада Інн в Іст-Галвері, Н. Дж., в якому відбуваються пофести-

вальні заходи і в якому ночують виконавці програм, а то й деякі глядачі. С. Палидович представив також присутнього в амфітеатрі л-ра Богдана Футя, який очолює федеральне бюро претесії.

Від стейтської Координаційної ради Відділу УККА до присутніх звернувся з привітаннями голова Володимир Янів. Він попросив присутніх вшанувати пам'ять жертв чорнобильської катастрофи хвилиною мовчання.

Роналд Реген надіслав учасникам Фестивалю телеграму-привітання. Підкреслюючи, що американський народ — це унікальний народ, мозаїка традицій і культур різних націй, вліта в одну спільноту. Президент з похвалою наголосив, що американці українського походження вносять і своєю вагомою частку в усі шляхи багатогранного життя цієї спільноти. Телеграму він закінчив словами „Щастин вам, Боже!”, сказаними по-українськи.

Концерт відкрив танцювальний ансамбль „Чайка”. Під звуки бадьорої музики дівчата на вишиваних рушниках, за традиційним українським звичаєм, хлібом-сіллю привітали учасників Фестивалю. Затихли останні акорди, і зала вибухнула гучними оплесками.

Бурею оплесків глядачі проводжали кожний виступ „Чайки”. Навіть важко було віддати перевагу яко-

мусь окремому танкові. В кожній з них, чи то в „Буковинській”, „Лазить гудул”, „Пісня козака”, чи знаменитий „Гопак”, артисти, здавалося, вкладали всю душу, увеселивши молодечі серце. І в цьому, безперечно, велика заслуга хореографа Ореста Русинка.

Присмороду і очікуванню була зустріч з молодою талановитою співачкою з Канади Лєсею Волянською яку в фестивалній програмі чули названо „найновішою вокальною сенсацією”. Ця зустріч була тим більш очікуваною, бо багато аматорів української пісні були знайомі зі співачкою, так би мовити, заочно — з її першою платівки „Лєся”, яку Л. Волянська недавно награла. Широ, невимушено звучали тепер зі сцени ліричні народні пісні „Якщо любиш — кохай”, „Летів пташок”, „Ой ти річенько”, „Іхав стрілець на війноньку”, слова Р. Купчинського, музика М. Нароцького, „Твої очі”, слова та музика д-ра Б. Волянського, батька Лєсі. Акомпанювала співачці популярна оркестра „Веселка”, теж з Монреаю.

Однак „Веселка” не задовільнилася лише другорядною роллю акомпан'єатора. На концерті прозвучали твори у її виконанні. „Візитівкою” оркестру була жартівлива українська народна пісня „Ярема”, яка, судячи з бурхливих і тривалих оплесків, усім дуже сподобалася. Відчувши загальне визнання публіки, „Веселка” протягом концерту ще кілька разів виходила на сцену. З глибоким чуттям цей квартет виконав українські народні пісні „Ой у вишнево-м садочку”, „Ясени”, „Била мене мати”, „Волинь-ночка”, „Ти ж мене підма-нула”, „Жито, мати, жито” та інші.

На сцені — прославлений чоловічий хор „Прометей”. У супроводі акомпан'єаторки піаністки Ірени Пелех-Зварич звучить „Хор воєнків” з опери Гуно „Фауст”. Вже те, що „Прометей” під силу цей твір радично-європейської музики класики, свідчить про його високу майстерність, досягнуту під керівництвом такого професійного музиканта і композитора, яким є маестро Михайло Дябога.

З неменшим успіхом хор виконав і мелодійну пісню „Огні горять, музика грає” на слова Тараса Шевченка (музика С. Воробкевича — С. Людкевича, заспівували Іван Павлічка та Ігор Кушнір), безсмертний твір П. Нішинського „Закувала та сива зозуля” з його „Вечорниць” (соліст З. Чорнобиль) та „Грай, бандуро, грай”, музика І. Шамо.

„Прометей” — це гордість Філадельфії! — сказала про хор одна філадельфійка. Ні, не лише Філадельфії. „Прометей” давно переступив кордони „рідного” міста і нині став гордістю всієї української діаспори не тільки в Америці, але й в Канаді.

Проводив концертом і був його окрасою відомий артист американських сцен Ед Іванко. Він же і половин слухачів чудовим виконанням українських пісень „Куди ти згинув, рідний краю” (Степовий — Гаврилко), „За Лєсною, за ясною” (Александрко-Шпорт) і американських „Вулиця, на якій ти живеш” та „Будь моїм коханим” у супроводі акомпан'єаторки Сандри Латтер. Оскільки публіка довго не стихала, нагороджуючи артиста тривалими оплесками і вимагаючи наддатку, він виконав ще популярну народну пісню „Гандзя”.

Від імені Фестивального комітету Ед Іванко подякував виконавцям та гостям за участь у концерті. Провідним виконавцям були вручені квіти.

У зв'язку з святкуванням 100-річчя Статуту Свободи, усі присутні на заклик Е. Іванки віддали шану цьому символу свободи, заспівали заінтовнованим осетанні чотири рядки пісні „Боже, благослови Америку”, а на закінчення український гімн.

Про Фестиваль широко писала американська преса. Репортер щоденника „Стар Леджер” Джоєф Бейкс, наприклад, з похвалою відзначив, що українці зберігають свою культуру і передають її з покоління в покоління.

За даними стейтської поліції, у цьогорічному Фестивалі взяло участь понад 12,000 осіб.

ПРЕЗИДЕНТ ЛІВАНУ Амін Гемасль відвідав п'ять країн Перської затоки. Під час зустрічі з головами держав чи керівниками урядів відвідуваних ним країн Гемасль обговорював справи пов'язані із ситуацією в Лівані, і справно палестинських втікачів, які все ще примушені жити у примітивних таборах, а дуже часто під шатрами. „Ми розглядаємо справу палестинців дуже серйозно. Це наші брати, які попали в біду і їм треба допомогти. Але це не звільняє їх від шанування законів країн, які дають їм притулок”, — заявив Гемасль кореспондентам. Він також відмітив, що присутність на півдні Лівану ізраїльських військ створює дуже напружену ситуацію і творить тло для продовження громадянської війни в Лівані.

СЖИ УРБАН, ОЩІЙНИЙ речник польського уряду, підтвердив, що поліція арештувала 30 дисидентів, в тому числі Анну Валентинович, звільнення якої з праці в 1980 році дало початок до масових демонстрацій і протестів робітництва та створення нової вільної профспілки „Солідарність”. „Арештованих намагалися зорганізувати цілий ряд протестів і страйків та антиурядових виступів робітників”, — заявив Урбан кореспондентам. Урбан також повідомив про арешт Збігнєва Вроняка, заступника директора адміністративно-фінансового управління, який правдоподібно знав про місце перебування Збігнєва Бука, який був заарештований поліцією на помешканні дочки Вроняка. Папа Іван Павло II гостро запротестував проти арештів і в'язень.

НАД КРАЙОВИМ парком Гренд Кеньйон, Арізона, сталася летунська катастрофа: двомоторний пасажирський літак зударився з гелікоптером. Як повідомляють працівники парку, загинуло 26 осіб.

УПРАВЛІННЯ ПАТ поїзди якого курсують між Нью Джерзі й Нью Йорком, сказали, що матиме спеціальні додаткові поїзди під час святкувань 4-го липня і 100-ліття Статуту Свободи. ПАТ коштує 75 центів і урядові тої лінії радять пасажирам мати гроші готові в 25-центівках, щоб не спиняти руху туристів.

ПІСЛЯ ЗУСТРІЧІ з президентом Роналдом Регеном у Білому Домі одні з лідерів нікарагуанських повстанців Альфонсо Робельо сказав репортерам, що партизанам потрібна термінова американська допомога. „Якщо на протязі найближчих 60 днів ми не дістанемо зброї, — заявив А. Робельо, — буде завдана непоправна шкода моральному духу наших воєнків. Ми, звичайно, будемо продовжувати боротьбу, але в найближчому часі може виникнути така ситуація, що З'єднані Штати Америки будуть мусіти залатати значно вищу щілину. І не тільки грошми, але й кров'ю американців. ЗСА будуть поставлені перед фактом розповсюдження комунізму в Центральній Америці і вони не будуть мати іншого виходу, крім збройного втручання”. Голосування в Палаті Репрезентатів про виділення нікарагуанським повстанцям 100 міль. дол. відбудеться наступного тижня.

В ДРУГІ РОКОВИНИ ПЕРЕДЧАСНОЇ СМЕРТИ
бл. п.
ВОЛОДИМИРИ ПАДОХ
буде відправлена
в церкві св. Юра в Нью Йорку, Н. Й.
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
з ПНАХИДОЮ
у вівторок 24-го червня, 1986 р., о год. 9:30 ранку
до участі в якій запрошує
БРАТ з РОДИНОЮ

Діпнімос сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомих,
що несподівано відійшов у Вічність в Нью Гейвені, Конн.
19-го червня, 1986 р.
бл. п.
ВОЛОДИМИР
ЛОДИНСЬКИЙ
уродженець Турки над Стриєм в Галичині, Україна
Залишив в глибокому смутку:
дружину — НАДІЮ
сина — ОЛЕГА і АДРІАНА з дружиною
ГАПЕЮ
брата — ІВАНКА з дружиною
братову — ІВАНКУ з родиною
сестрички —
ІВАННУ ГАНУШЕВСЬКУ з родиною
ПЕСНО КИЗИК з родиною
ОЛЮ ЛЕВИЦЬКУ з родиною
сестричка — ВІТОЛДА ПАВЛИКА з родиною
ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 20-го червня, 1986 р., а ПОХОРОН в суботу, 21-го червня, 1986 р.
ВІЧНА ВОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку повідомляємо
Родичів, Приятелів і Знайомих
що у середу 18-го червня, 1986 р. у ранніх годинах
на 75-му році життя несподівано відійшов у Вічність
бл. п.
МИКОЛА АНДРЕ
Уродженець України нехай американська земля буде
легкою, а пам'ять про нього ми збережемо до останніх днів
нашого земного життя.
Молимо Господа Бога бути милосердним до Нього.
Дружина — ДОДА
Брат з родиною
І дальша родина
ПАНАХИДИ у четвер і п'ятницю, 19 і 20 червня 1986 р.
о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Петра Ярем.
Свята Літургія в суботу, 21-го червня, 1986 р. о год. 9-й ранку в українській православної церкві Всіх Святих, 206-208 East 11th Street, New York, N.Y. 10003. ПОХОРОН на українськомому православному цвинтарі св. Андрія в Банд Бруку, Н. Дж.

BAYONNE DERMATOLOGY ASSOCIATES
Takes pleasure in announcing its association with
VADIM CHERNE, M. D.
in the practice of Dermatology.
HOURS BY APPOINTMENT —
Mon., Tues., Thurs. and Sat.
Speaks Russian & Ukrainian.
851 Avenue C • Bayonne 339-6681

Вже підготовляють до друку **ЧЕТВЕРТЕ** видання сімтомової наукової праці під заголовком
“EDUCATION”
о. д-ра Остапа Е. Оришкевича
Ця сімтомова праця коштує 175.00 доларів враз із пересилкою; її можна буде набути, написавши на адресу:
Rev. Dr. Ostap E. Orshkewych, 373 Carmel Road Millville, N.J. 08332 Tel.: 609-825-4826
Замовлення вже тепер треба писати.

МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ на СОЮЗІВЦІ

П'ятниця, 4-го липня, 8:30 веч. — Ансамбль Союзівки 10 год. веч. — ЗАБАВА Оркестра „Темпо”

Субота, 5-го липня 8:30 веч. — КОНЦЕРТ Ед Іванко, соліст Ліда Гаврилюк, вокалістка 10:00 веч. — ЗАБАВА Оркестра „Темпо”

Субота, 12-го липня 8:30 веч. — КОНЦЕРТ Юліяна Осінчук, піаністка Хор „Думка” Дир. Семен Комірний 10:00 веч. — ЗАБАВА Оркестра „Хлопці з Львова”

Субота, 19-го липня 8:30 веч. — КОНЦЕРТ Гуцульський танцювальний ансамбль „Черемош” 10:00 веч. — ЗАБАВА Оркестра „Амор”

Субота, 26-го липня 8:30 веч. — КОНЦЕРТ Адріан Британ, скрипаль Танцювальний ансамбль „Чайка” 10:00 веч. — ЗАБАВА Оркестра — Алік і Дорко

Субота, 2-го серпня 8:30 веч. — КОНЦЕРТ Оксана Рогатин-Макогон, вокалістка 10:00 веч. — ЗАБАВА Оркестра „Темпо”

Неділя, 3-го серпня Год. 3-тя по пол. — ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ ОКРУГИ НЬЮ ЙОРК, з мистецькою програмою

Субота, 9-го серпня 8:30 веч. — КОНЦЕРТ Танцювальний ансамбль „Сизокрил” Юліяна Осінчук, піаністка 10:00 веч. — ЗАБАВА Оркестра „Веселка”

Субота, 16-го серпня 8:30 веч. — КОНЦЕРТ Хор „Прометей” Дир. Михайло Дябога 10:30 веч. — ЗАБАВА Оркестра „Нове покоління”

Субота, 23-го серпня Василь Мельничин, тенор Ансамбль „Зоря” 10:00 веч. — ЗАБАВА Оркестра Алік і Дорко

П'ятниця, 29-го серпня 10:00 веч. — ЗАБАВА Оркестра „Нове покоління”

Субота, 30-го серпня 8:30 веч. — КОНЦЕРТ Гриць Зозуля (В. Довганюк) і група гумористів 10:00 веч. — ЗАБАВА Оркестри „Темпо” і „Нове покоління”

Неділя, 31-го серпня 8:30 веч. КОНЦЕРТ Алекс, вокаліст Оркестра „Темпо” 10:30 веч. — ЗАБАВА Оркестра „Темпо”

Конферансьє: Роман Пупань
Програма може бути змінена
Souzivka UNA Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, N.Y. 12446 (914) 626-5641

Фолкльоризація...

(Закінчення зі стор. 2)

Ще фолкльоризації політичних гасел йде хутким темпом. Можна мати оправдане підозріння у тому, що народ творить нові прислів'я в честь річниць жовтня, ювілейних дат, в честь зовнішньої та внутрішньої політики. Все таки в СССР залишилися і чесні вчені, які є проти фальшування, але вони не можуть одверто критикувати "прислів'я", створених за письмовим столом слугами партії, "ad majorem patriae gloriam".

Практично в советській праці є тільки дві статті, які критикують таких "вчених" як Бойко і їх видрукувала "Літературна Газета" — "Фолкльор справжній і вигаданий" та "Сигнал біди". Ось приклад фальшування народної творчості: "Хто за партією йде, той у народі підтримку знайде", або ще гірше: "Ленінові слова збуваються, колгоспи живуть-розвиваються". Тут фальшиві композиції, лексика і сам зміст. Ще варто згадати працю французького професора Ж. Брєєра — "Proverbes et pouvoir politique: le cas de l'URSS".

Кожного року осередок СУМА ім Юрія Липи в Ютиці, Н. Й., влаштовує вечір розваги, який притягає поважне число публіки з цього міста й околиці. Цього року Розваговий вечір відбувся 10-го травня і припав у навічєр'я Дня Матері, тож присвячений він був нашим мамам.

Виконавці цього вже 17-го з черги веселого вечора розважали публіку піснями, танцями і жартами на протязі двох годин, а оплески присутніх підтверджували їхнє здоволення.

Керівники мистецької програми вмילו підбрали і пов'язали точки своїх виступів. У розваговому вечорі взяли участь діти парафіяльної школи, Пласту, СУМА, члени осередку, і члени Материнського кружка СУМА.

Вечір відкрив голоза осередку Богдан Рабарський, який привітав гостей та згадав про наших людей на Україні, що потерпіли від радіації в нуклеарній катастрофі в Чорнобилі. Далі ведення програми Б. Рабарський передав Іванові Федорянкові, який провадив мистецькою частиною програми, та розвеселив присутніх своїми жартами між точками програми.

Співучий ансамбль "Волошки", в якому виступали Ольга Мельник, Марія Кучера, Володимира Гнат, Христина Рабарська, Люба Монтана, Марія Сованець і Дарія Пилипчук почали програму пісню "Чи були ви у нас на Десні" під керівництвом і у фортепіановому супроводі Галини Хамут гарно проспівали пісню а діти Андрейка Хамут і Михасик Пилипчук привітали присутніх короваєм. Наступна пісня "Карпати" була гарно виконана в супроводі музичних інструментів на яких грали наші діти.

Короткий реферат "На свято матері" прочитала Дарія Пилипчук, а діти парафіяльної школи декламували вірші в пошану матері.

Пластунка Адріяна Хамут відчитала "Лист з України" та проспівала пісню "На світланку". На закінчення першої частини танцювальна група під керівництвом Дарії Пилипчук і Люби Монтани відтанцювали два українські танки. Публіка нагородила їх рясними оплесками.

У другій частині програми співучий ансамбль (в гарних, довгих вишиваних суконках, проспівав пісні "Ой за лісоком" і "Незабутня любов". Потім виступило тріо — О. Мельник, М. Кучера, М. Птасінська,

Розваговий вечір

Ансамбль "Волошки" з Ютиці; стоять (зліва): Дарія Пилипчук, Маруся Птасінська, Люба Монтана, Маруся Сованець, Маруся Кучера, Христина Рабарська, Ольга Мельник, Володимира Гнат; за фортепіаном — Галина Гнат.

Аматорський гурток Осередка СУМА в Ютиці; стоять (зліва): Василь Вігак, Анна Семеняк, Стефан Мельник, Михас Ликтей, режисер інж. Іван Федоряк.

які відспівали три пісні: "Ходила я по садочку", "Коло млина", та "Перша любов". Поміж виступами ансамблю І. Федоряк розвеселив публіку своїми монологами і жартами, які викликували сміх на залі та веселий настрій публіки. "Волошки" проспівали ще дві пісні "Кохати час" та "Мій рідний край", якими закінчили другу частину програми. Треба зазначити, що члени

ансамблю "Волошки" мініяли свої костюми тричі, гарно репрезентуючи себе під час виступів. В третій частині програми аматорський гурток в складі: Анни Семеняк, Степана Мельника, Василя Вігак та Михаса Ликтея виконали сценку "Золотий Ювілей" Івана Керницького. Ця комедія, підготована І. Федоряком, була добре виконана, викликала багато сміху, і нею закінчено Роз-

ваговий вечір. Такі імпрези є доцільно влаштовувати, бо в них бере участь велика кількість різного віку осіб, молоді й старших, які активізуються в праці для громади. Цей виступ доказав, що можна багато зробити в громаді, якщо є активні особи і якщо усі разом співпрацюють для добра громади.

Іван Федоряк

Українська...

(Закінчення зі стор. 2)

Krymsky, Yanovsky, Khvylovu y t.d. (до речі, такі форми подає також англійська "Енциклопедія українознавства"), але цим же латинським "у" не владствує транслітерувати українського закінчення "ий", як це знаходимо у прізвищу Shkururu, замість Shkururiy, або в таких іменах, як Hryhory Kosynka, замість Hryhoriy Kosynka, Andry Holovko, Yury Klen i Yury Yanovsky, замість Yuriy Klen i Yuriy Yanovsky; хоч ім'я Юрія Тарнавського подане правильно — Yuriy Tarnavsky. Знову зміна "ий" на "у" в середині прізвища зовсім змінює його фонетичну форму, як це знаходимо у прізвищах Samylenko, замість Samiylenko або Kornychuk, замість Korniyuchuk. Ще гірше відбивається ця зміна українських "ий" та "ій" на латинське "у" в назвах творів, напр.: "Дуку мед", що звучить "Дики мед", замість "Дикий мед"; "Zlamany gyunt" — "Зламани гвинт", замість "Зламаний гвинт", або "My dar" — "Ми дар", замість "Мій дар". На нашу думку, змодифікована транслітераційна система Конгресової Бібліотеки, що її вживав Луцький у своїй статті, більш фонетична і таким чином краще передає правильне

звучання українських слів. У статтях Рудницького трапились також похибки технічного характеру, в чому напевно завинила друкарня, знаходимо наприклад: the Ems Ukase, замість the Ems "ukaz"; Mykola Voronny, замість Mykola Vorony; Pavol Fylyrovych, замість Pavlo Fylyrovych; Roman Ivanychuk, замість Roman Ivanuchuk; Krov lydska-ne vodytysay, замість Krov lydska — ne vodytysya; "Literaturon-nyukovy vistyuk, замість "Literaturno-naukovy vistyuk"; Doktor Seraphikus (українська назва), замість Doktor Serafikus.

Всі ці завваги, як ми згадали вгорі, носять дискусійний характер; знову ж наведені технічні похибки можна буде легко справити в майбутньому виданні. Головне тут передусім те, що своїми статтями Рудницький пішов крок вперед та у свою чергу промовист догору до дальшого поширення гасел з української літератури чи то в майбутньому виданні цього літературознавчого енциклопедичного довідника, чи в інших подібних енциклопедичних виданнях. Ці праці без сумніву будуть одними з першорядних джерел для авторів української літератури і в загальних чужомовних енциклопедіях, включено з "Енциклопедією Британікою".

Кінець.

За нашу...

(Закінчення зі стор. 2)

по тижневі, коли вже діти й дорослі були затроєні радіацією? Це вже четверта нуклеарна катастрофа в СССР, що її затіає Москва перед населенням і світом. Так само про голоди в Україні в роках 1921-22, 1932-33 і в 1947 советська влада не повідомляла, навіть забороняла прислати харчі для голодуючих! Чому вже 68 літ є мерги за харчами, чому там щіни за харчі такі високі, чому не можна емігрувати, злучитися з родинами? Таких питань є ще більше, і їх треба ставити советським представникам і журналістам та вимагати правдивих відповідей, а не брехливих викрутів та неслухних обвинувачень Америки й вільного світу.

I. C.

UKRAINIAN TYPEWRITERS

JACOB SACHS 251 W. 98th St. New York, N. Y. 10025 Tel. (212) 222-6683 7 days a week. From 8 a.m. — 11 a.m. and nights.

GROSHI DO СССР 1 РУБЕЛЬ ВКЛЮЧАЄ ВСЕ \$1.85

Включена доставка і забезпечення (Включені замовлення — 30 руб.) Ціни включають міжнародні курсові іноземної валюти і підлягають будь-яким оподаткуванням і змінам що можуть статися до вручення.

GRAMERCY SHIPPING, INC.

744 Broad Street Newark, N.J. 07102 Est. 1947

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних матеріалів, стійкі до впливу часу. Високі надгробки в Банд Бруку, св. Духа в Гемптон-бургу та інших.

MARK COMPANY ESTABLISHMENT STORE 26 First Avenue Tel. (212) 473-3550 New York, N.Y. 10009

The Ukrainian Restaurant & Caterers 132 2nd Ave. (8 St.) N.Y., N.Y. 10003 212-533-8765

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE Український Національний Центар-Пам'ятник

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED Обслуговує ЩИРА і ЧЕСНА

SENKO FUNERAL HOME 213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. (212) 388-4416 or (516) 481-7460

Юрій Пундик Збірка-вибраних статей "У ПОЛУМ'І ДРУЖНЬОГО СЛОВА" Появилася збірка матеріалів зібраних Дружиною Покійного МАРІЄЮ ПУНДИК.

Тенісові турніри на Союзівці Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

СОЮЗІВКА ПОШУКУЄ РОБІТНИКІВ (НЕ СТУДЕНТІВ) до різних постійних праць Платня після домовлення. Тел.: (914) 626-5641

Друкарня СВОБОДИ прийме на постійну працю РОБІТНИКА до висилки газет та інших друкарських робіт

Комітет Оборони Української Спадщини та Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу закликають Вас СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ на його працю та акції для

Концерт Ю. Осінчук в Мюнхені

У програмі літнього концертного турне в Європі відбувся в Мюнхені у п'ятницю, 6-го червня ц.р., концерт відомої піаністки Юлії Осінчук з Нью Йорку. Був це другий концертний виступ нашої піаністки у відомій залі міської галерії модерного мистецтва — Ленбаггауз у Мюнхені, враховуючи перший її концерт — 13-го серпня 1984 року, який також підготував за рамен Українського Християнського Об'єднання Молоді маестро Степан Спсх, місцевий диригент і композитор.

Не зважаючи на холодну і дощову погоду, яка тривала в цьому році майже цілий місяць в Баварії і взагалі в Європі, акустичну концертну залу заповнили досить численно любителі класичної музики, в тому числі і провідні діячі музичного, наукового і суспільного життя.

Програма концерту була задалегідь достосована до вимог гостинних країн і включала ряд складніших композицій з репертуару німецької фортепіанової музики (враховуючи ще виступ і в Зальцбурзі, в Австрії), а також історичної музики, що створило окрему цілість.

В першій частині концерту піаністка з незвичайно тонким чуттям техніки гри виконала Сонату для фортепіано ч. 13 (Б-дур, кв. 333) Вольфганга А. Моцарта, за що її щедро аплодували присутні. Потім з незвичайно буйною грою і з відчуттям складної гармонізації піаністка виконала дві композиції німецького композитора — Фелікса Мендельсона-Бартольді — Його Варіації серйозні (бурхливі переміни, в Д-моль, оп.

Концерт Ю. Осінчук в Мюнхені

54), та Каприсе рондо (в Е-дур, оп 14), при чому в обох випадках піаністка виявила неймовірну швидкість техніки гри та тонке відчуття ритму в інтерпретації твору з додержанням тембру патосу, задушевності в складних контрастних позиціях твору, що надавало бравурного, бадьорого кольориту на переміну, а то ніжного додержання послідовних мелодій, за що її щедро нагороджували оплесками присутні.

Друга частина концерту була присвячена слов'янській музиці. Д-р Юліяна з незвичайною точністю відтворила дуже складну композицію — Сонату-балладу українського композитора Бориса Лятошинського, яку він написав в модерному стилі і яка музично відтворює бурхливі воєнні події, а навіть і хід бою та вимагає незвичайно швидкого темпу виконання і високої техніки.

Юліяна Осінчук володіє незвичайно тонкою естетикою гри і відтворює всі нюанси бажань композитора, включно з вичуттям тривоги, бадьорості, радості тощо. В цьому випадку вона вибрала і перший раз виконала в Мюнхені одну із композицій Лятошинського, яку він написав в 1925 році і яка вимагає вміння і тонкощів техніки гри. Присутні нагородили бурхливими оплесками.

З відчуттям і дотриманням контрастних прийомів і техніки гри виконала вона одну із складніших композицій польського композитора Фредеріка Ф. Шопена, твори якого вимага-

Д-р Б. Кузь